

Handling 2024 nr 148

Yttrande över motion av Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) om ett partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med Taiwan

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Den av Simona Mohamsson och Elisabet Lann väckta motionen avslås.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Elisabet Lann (KD) och Axel Darvik (L) yrkade att motionen skulle tillstyrkas i enlighet med yrkande från L och KD den 21 augusti 2024.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade att motionen skulle avstyrkas i enlighet med yrkande från SD den 7 juni 2024.

Martin Wannholt (D) och ordföranden Jonas Attenius (S) yrkade att motionen skulle avstyrkas.

Vid omröstning beträffande om motionen skulle tillstyrkas eller avstyrkas röstade Axel Josefson (M), Daniel Bernmar (V), Hampus Magnusson (M), Blerta Hoti (S), Martin Wannholt (D), Jörgen Fogelklou (SD), Jenny Broman (V), Marina Johansson (S), Karin Pleijel (MP), tjänstgörande ersättaren Johannes Hulter (S) och ordföranden Jonas Attenius (S) att motionen skulle avstyrkas.

Axel Darvik (L) och Elisabet Lann (KD) röstade att motionen skulle tillstyrkas.

Kommunstyrelsen beslutade med elva röster mot två att avstyra motionen.

Göteborg den 28 augusti 2024

Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

Yrkande

L, KD

2024-08-21

SLK-2024-00190

Yrkande – Motion av Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) om ett partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med Taiwan

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Motionen bifalles.

Yrkandet

I oroliga tider är goda vänner av särskild vikt. Göteborg har en lång tradition av internationella förbindelser – öppen mot världen. Det har skapat tillväxt och gett oss en framstående position inom forskning och utveckling. Det är viktigt att vi som kommun inte bedriver utrikespolitik. Men det är inte detsamma som att vi ska kapa alla relationer till vår omvärld. Tvärtom finns det mycket att vinna på att underlätta samarbete och utbyte mellan likasinnade städer och underlätta för vårt näringsliv och forskningen att knyta och stärka banden till städer som vi delar utmaningar med och där det finns viktiga lärdomar och kunskap att hämta.

Taiwan är en mycket stark demokrati som vilar på frihet och öppenhet. Landet är framför allt känt för sin produktion av halvledare men ligger långt fram inom många områden som kommer att vara av mycket stor betydelse för att klara såväl den gröna omställningen som digitalisering och användande av AI. Inom dessa områden är det av särskild vikt att beakta säkerhetsrisker och risken att hamna i ett läge där känslig data hamnar i fel händer. Just därför är det viktigt att samverkan sker med pålitliga partners som utgår från grundläggande demokratiska rättigheter och friheter.

Under de senaste åren har det blivit allt tydligare att auktoritära stater genomför omfattande påverkansoperationer mot demokratiska länder. Exempelvis har Taiwan under sitt senaste val framgångsrikt hanterat en massiv påverkansoperation från Kina. Att lära från Taiwans erfarenheter och metoder kan ge Göteborg ovärderlig förståelse och strategier för att bättre hantera liknande hot.

Ett partnerskap med en taiwanesisk stad kan ge oss möjlighet att utbyta erfarenheter och utveckla gemensamma strategier för att bekämpa desinformation och andra påverkansoperationer. Genom att samarbeta med en stad som delar våra demokratiska värderingar och står upp för mänskliga rättigheter kan vi stärka våra internationella relationer och skapa en tryggare framtid för våra invånare..

Göteborg har under de senaste åren brottats med problem med påverkansoperationer så som LVU kampanjen. Den oroliga värld vi lever i gör det troligt att vi kommer att se mer

av påverkansoperationer mot Göteborg. Det finns därför mycket att vinna på att upprätta strategiska samarbeten för att utveckla vår motståndskraft mot yttre påverkan. Ett samarbete med Taiwan skulle kunna erbjuda Göteborg nya perspektiv och tekniker för att hantera dessa utmaningar effektivt.

Utöver detta är Taiwan ett land som har lång vana av att hantera extremväder. Återkommande jordbävningar, tyfoner och frekventa skyfall har tvingat landet att klimatsäkra sina städer långt före många andra. Så även inom detta område finns mycket kunskap att hämta.

Vi anser att Göteborgs Stad, genom att ingå ett partnerskap eller vänortsavtal med en stad i Taiwan, har stora möjligheter att stärka vår konkurrenskraft inom utveckling och forskning, kan främja vårt näringsliv samtidigt som vi kan bidra till att främja demokrati, mänskliga rättigheter och kampen mot desinformation.

Yrkande

2024-06-07

KS 2024-06-12, Ä. 22, Ä.nr: SLK-2024-00190

Yrkande angående – Motion av Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) om ett partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med Taiwan.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Avslå motionen.

Yrkandet

Sverigedemokraterna är positivt inställda till ökat samarbete med andra städer både inom Sverige och utomlands, detta inkluderar städer i Taiwan.

Motionärerna föreslår att, citat:

”kommunstyrelsen får uppdraget att, i samråd med berörda nämnder och styrelser samt med Taiwans diplomatiska representation i Sverige, utreda vilken stad i Taiwan som är lämplig att inleda ett kommunalt partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med”, slut citat.

Grundtanken i motionen med ett ökat sammanband mellan Göteborg och en stad i Taiwan är i grunden positivt. Sverigedemokraterna är tveksamma till att politiker och politiska tjänstemän är de bäst lämpade att driva arbetet samt att ges ett uppdrag att utse en av alla städer i Taiwan som vänort.

Detta gäller inte minst mot bakgrund av att Göteborg redan har liknande avtal mellan Göteborg och städerna Lyon, Xi'an, Tallinn, Krakow, Rostock, Kiel och Newcastle. I den av kommunstyrelsen angivna inriktningen för samarbetet med dessa städer framgår att de är inaktiva på stadenövergripande nivå.

Detta leder osökt fram till Sverigedemokraternas hållning att det står kommunala och privata företag inom Göteborg fritt att teckna avtal med valfri stad i Taiwan om de ansvariga för respektive företag gör bedömningen att det bedöms gynna företaget i fråga. Detta kan dock ske utan inblandning och godkännande av Göteborgs politiska ledning.

Om ett företag i Göteborg och en motpart (företag eller stad) i Taiwan självmant (utanför formella partnerstadssamarbeten) Väljer att ingå ett avtal vilket i längden skulle visa sig framgångsrikt och givande för båda parter, i det fall skulle en mer formell relation, exempelvis ett vänortsavtal, i så fall kunna diskuteras längre fram i tiden.

Däremot, att skriva på ett avtal mellan en av Göteborg och dess politiska ledning godkänd stad i Taiwan med förhoppning om att kanske kunna få vinster på längre sikt, det kommer Sverigedemokraterna inte stödja.

I det fall Taiwan önskar utveckla de bilaterala relationerna med Sverige och komplettera sin ambassad i Stockholm genom att etablera en formell konsulär besiktning i Göteborg, i det fall är detta en fråga som bör lyftas till nationell nivå och inte hanteras uteslutande av lokalpolitiker i Göteborg.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-03-27

Ärendenummer SLK-2024-00190

Handläggare

Petra Senthén

Telefon: 031 368 03 35

E-post: petra.senthen@stadshuset.goteborg.se

Motion av Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) om ett partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med Taiwan

Motionen

Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) föreslår kommunfullmäktige att besluta om uppdrag till kommunstyrelsen att utreda möjligheten att fördjupa relationen med Taiwan genom ett tydligt tematiskt partnerskapsprojekt eller vänortsavtal. Vidare föreslår motionärerna att kommunstyrelsen får uppdraget att, i samråd med berörda nämnder och styrelser samt med Taiwans diplomatiska representation i Sverige, utreda vilken stad i Taiwan som är lämplig att inleda ett kommunalt partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med.

Motionärerna framhåller att Göteborgs Stad ska sträva efter att etablera samarbeten och utveckla utbyte med städer som utöver att dela utmaningar och intressen med Göteborg också står för demokratiska värden och respekterar mänskliga rättigheter. Genom att etablera formella vänskapliga relationer med någon stad i Taiwan finns enligt motionärerna förutsättningar för ett värdefullt utbyte inom exempelvis hanteringen av desinformation. I motionen konstaterats Göteborgs Stad har ingått vänortsavtal med ett antal städer runt om i världen, även om intensiteten i kontakterna varierar. Därutöver sker samverkan med kommuner utanför det formella vänortssystemet där tematiskt begränsade samarbetsavtal har upprättats. Med hänvisning till att Göteborg är en stad som är öppen för världen och att de internationella relationerna med andra demokratier är viktiga för framtiden menar motionärerna att möjligheterna att fördjupa relationen med en stad i Taiwan med utifrån en tydlig tematisk inriktning gör utredas.

Stadsledningskontorets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret utan underremittering.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomiska effekter som följer av ett internationellt samarbete kan variera, bland annat beroende på dess inriktning, frekvens i kontakter och vilka åtaganden för staden som följer därav. När det gäller nuvarande vänortssamarbeten kan stadsledningskontoret konstatera att kostnader i första hand uppstår i anslutning till möten. Utöver nedlagd tid kan det exempelvis handla om kostnader för resor, boende och arvoden. Digitala möten har än så länge inte använts inom ramen för stadens vänortssamarbeten.

Kostnader för vänortsaktiviteter som förvaltningar och bolag genomför belastar respektive verksamhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Samarbete mellan städer i olika länder medför vanligtvis resor varav flertalet innebär utsläpp av såväl växthusgaser som försurande och hälsoskadliga ämnen. Av stadens riktlinje för resor och möten i tjänsten, som bland annat syftar till att bidra till minskad klimatpåverkan, framgår att resfria digitala möten ska eftersträvas i så stor utsträckning som möjligt vid möten med deltagare från olika tjänsteställen. Som framgår ovan har denna mötesform inte tillämpats inom de vänskapssamarbetet som staden hittills varit del i.

Den negativa klimatpåverkan som ett internationellt samarbete innebär med avseende på resor behöver givetvis förhållas till en eventuell positiv klimatpåverkan som valet av tematisk inriktning för samarbetet kan bidra till. Motionärerna hänvisar i sammanhanget till möjligheten att främja svenska företags export av klimativänliga produkter, tjänster och teknik som bidrar till den gröna omställningen.

Bedömning ur social dimension

Analysen av den sociala hållbarhetsdimensionen med avseende på motionärernas förslag rymmer olika aspekter och behöver förhålla sig till den tematiska inriktningen för en eventuell samverkan. Ett beaktande av Sveriges utrikespolitiska hållning relativt berörd region bör också inkluderas.

Stadsledningskontorets kommentar

Göteborgs Stad är part i olika internationella samarbeten av den karaktär som motionen avser. Nedan redogörs kort för vilka dessa är och samarbetets aktuella status.

Vänorter och partnerstäder

Sveriges kommuner och regioner (SKR) definierar vänortssamarbete som ett bilateralt, formaliserat och långsiktigt samarbete mellan en svensk kommun och en kommun i ett annat land. Göteborgs Stad har tre vänorter: Bergen i Norge, Åbo i Finland och Århus i Danmark. Vänortssamarbetet regleras i ett positionspapper där det bland annat framgår att huvudinriktningen för staden relativt vänorterna är ett politiskt erfarenhetsutbyte vartannat år, kommunstyrelsen 2016-09-21 § 534.

Göteborgs Stad använder även begreppet partnerstad. Städer med vilka staden har en partnerstadsrelation är Lyon, Xi'an, Tallinn, Krakow, Rostock, Kiel och Newcastle. I den av kommunstyrelsen angivna inriktningen för samarbetet med dessa städer framgår att de är inaktiva på stadenövergripande nivå, men att det inte utgör ett hinder för enskilda aktörer inom Göteborgs Stad att ha egna kontakter och samarbeten utanför det formella partnerstadssamarbetet.

Därutöver har tidsbestämda samarbetsavtal funnits med staden Shanghai. I anslutning till en uppföljning av partnerskap för samarbete mellan Shanghai stad och Göteborgs Stad perioden 2017-2019, gjorde stadsledningskontoret bedömningen att det inte var aktuellt med nya uppdateringar av samförståndsavtalet eller att ta fram någon ytterligare handlingsplan. Uppföljningen behandlades i kommunstyrelsen 2020-05-06 § 403.

Kommunalt partnerskap

Kommunalt partnerskap är ett begrepp som SKR använder. Begreppet beskriver ett internationellt samarbete och erfarenhetsutbyte mellan en kommun i Sverige och en kommun i utlandet inriktat på lokal demokratiutveckling och globala hållbarhetsmål. Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD), som SKR är huvudman för, erbjuder ett program och medfinansiering för kommunalt partnerskap. Det är öppet för alla kommunala verksamhetsområden. Både politiker och tjänstepersoner kan delta.

Göteborgs Stad har under flera perioder genomfört ICLD-projekt med Nelson Mandela Bay i Sydafrika. Kommunstyrelsen beslutade 2020-11-25 § 985 att förlänga partnerskapet med Nelson Mandela Bay Municipality och därmed projektsamarbete år 2021-2025.

Nationell utblick

SKR har undersökt svenska kommuners och regioners internationella samarbeten i form av vänorter och partnerstäder under åren 2007, 2011 och 2018. Undersökningarna visade att cirka 80 procent av Sveriges kommunerna hade samarbete med vänorter men att tendensen var minskande aktivitet. Brist på tid och resurser angavs som störst hinder för vänortssamarbete av tillfrågade kommuner. Störst mervärde av vänortssamarbete angavs vara utveckling av kompetens och verksamhet.

EU och medlemsländerna, som har en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik och har inga diplomatiska eller formella politiska relationer med Taiwan. Däremot har EU och medlemsländerna fortlöpande, strukturerad dialog och visst utbyte med Taiwan som bland annat fokuserar på handel, forskning och innovation. EU och Sverige stödjer dessutom att Taiwan ska kunna delta i multilaterala fora med liknande fokus.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilaga

Motion av Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) om ett partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med Taiwan.

Handling 2024 nr 19

Motion av Simona Mohamsson (L) och Elisabet Lann (KD) om ett partnerskapsprojekt eller vänortsavtal med Taiwan

Göteborg har under lång tid varit särskilt exponerat för kinesiska intressen. Den senaste tidens uppvaknande och påbörjade kursändring i EU och Sverige kommer att få konsekvenser för Göteborg.

Sveriges goda förbindelser med Taiwan har utvecklats under många år inom flera områden. Vi har till exempel ett brett handelsutbyte och svenska företag har haft en lång och framgångsrik närvaro i Taiwan. Att främja svenska företags export av klimativänliga produkter, tjänster och teknik som bidrar till den gröna omställningen är något som vi ser som mycket angeläget.

Vår inställning är enkel: Göteborgs stad ska alltid sträva efter att etablera sina samarbeten och utveckla utbyte med städer som inte bara delar utmaningar och intressen med Göteborg utan som också står för demokratiska värden och respekterar mänskliga rättigheter. Kinas upptrappade aggressioner mot demokratin Taiwan måste mötas av den fria världens solidaritet och fördjupade lokala samarbeten.

Ett av de största hoten mot demokratier i dag är auktoritära staters påverkanskampanjer. Trots detta har vår förståelse och våra åtgärder för att bekämpa dessa varit minst sagt otillräckliga. I SÄPO:s lägesbild 2022-2023 konstaterades att Ryssland, Kina och Iran fortsatt utgör de största säkerhetshoten mot Sverige och svenska kommuner. Vi ser förutsättningar för ett värdefullt utbyte inom exempelvis hanteringen av desinformation. Göteborg bör därför utreda möjligheten att fördjupa relationen med en stad i Taiwan med en tydlig tematisk inriktning.

Formella vänskapliga relationer mellan städer i olika länder utvecklades under decennierna efter andra världskriget. Tanken var att direkta kontakter mellan människor i Europas länder skulle främja det interkulturella utbytet, den ömsesidiga förståelsen, rörligheten och handeln – och därmed i förlängningen bidra till varaktig fred. Göteborgs stad har ingått vänortsavtal med ett antal städer runt om i världen, även om intensiteten i kontakterna varierar.

Göteborgs stad bedriver också samverkan med kommuner utanför det formella vänortssystemet där tematiskt begränsade samarbetsavtal har upprättats. Göteborg är en stad som är öppen för världen och de internationella relationerna med andra demokratier är viktiga för framtiden.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att fördjupa relationen med Taiwan genom ett tydligt tematiskt partnerskapsprojekt eller vänortssavtal.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samråd med berörda nämnder och styrelser samt med Taiwans diplomatiska representation i Sverige, utreda vilken stad i Taiwan som är lämplig att inleda ett kommunalt partnerskapsprojekt eller vänortssavtal med.

Simona Mohamsson (L)

Elisabet Lann (KD)